

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 2 CUARTOS PER TOT ESPANYA.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, num. 20, botiga.
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre Espanya, 8 rals, Onze
Puerto-Rico, 16 rals, Estranger, 18 rals.

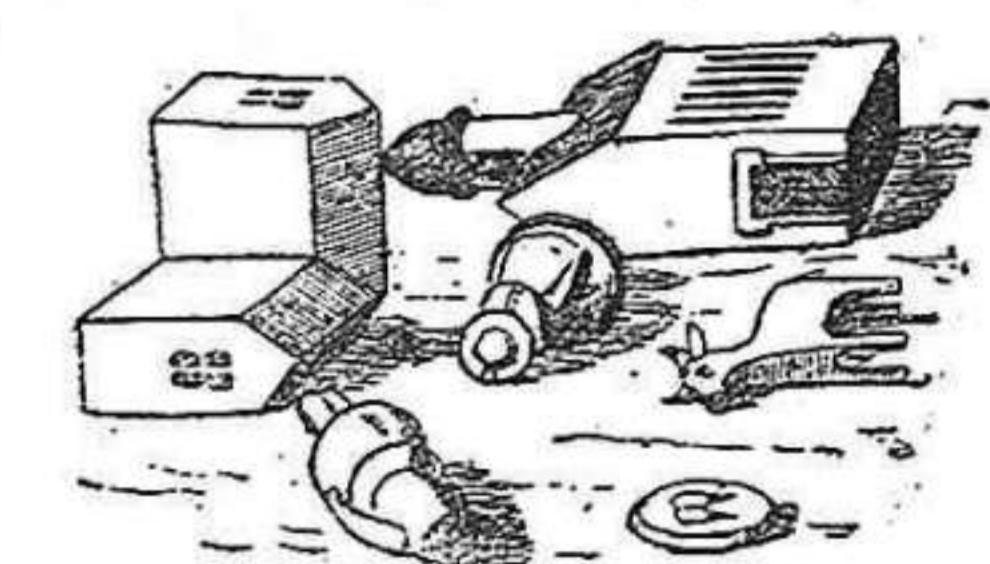
UNA CAPSA DE JOQUINAS..

A l' Italia 'l bey de Túnis
vá dir, veyste apurat:
—Per Alà, enviam reforsos
ó Túnis se 'n vá, á ca 'n Taps.
Italia es de la brometa
y una capsa l' hi ha enviat
y 'l bey de Túnis al rebrela
concebeix ilusions tals,
que are sentiréu com parla,
are 'l sentiréu parlar:

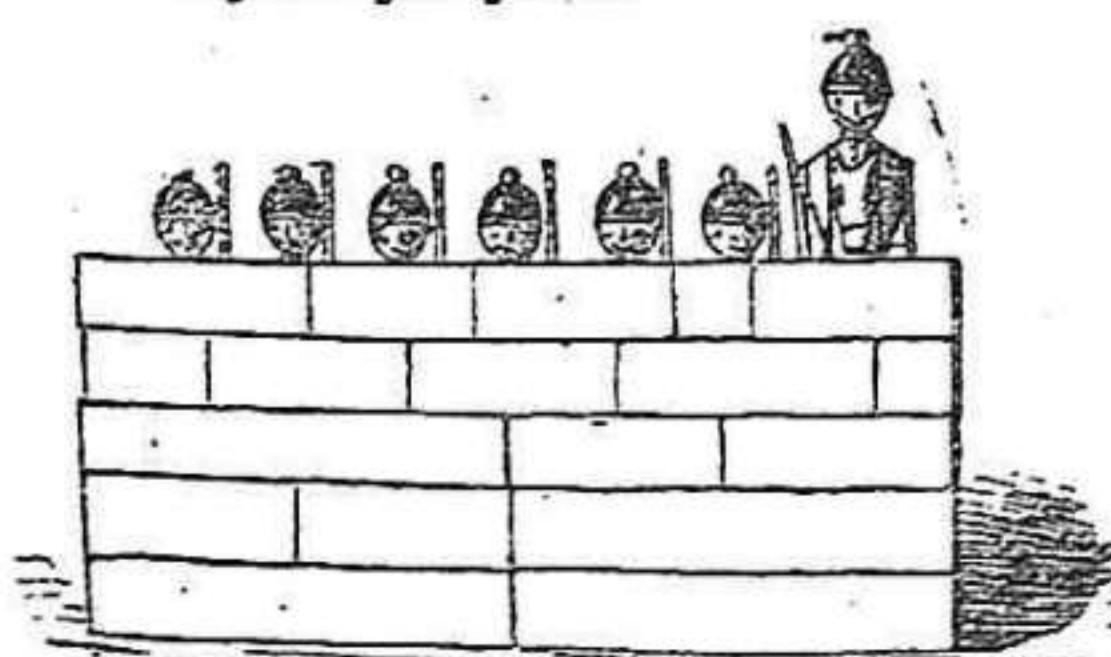
—«La Fransa vè á fernos guerra,
pero Alà ja 'ns venjará.
Ja 'm sembla que veig l' Italia
fent marxar los seus soldats,

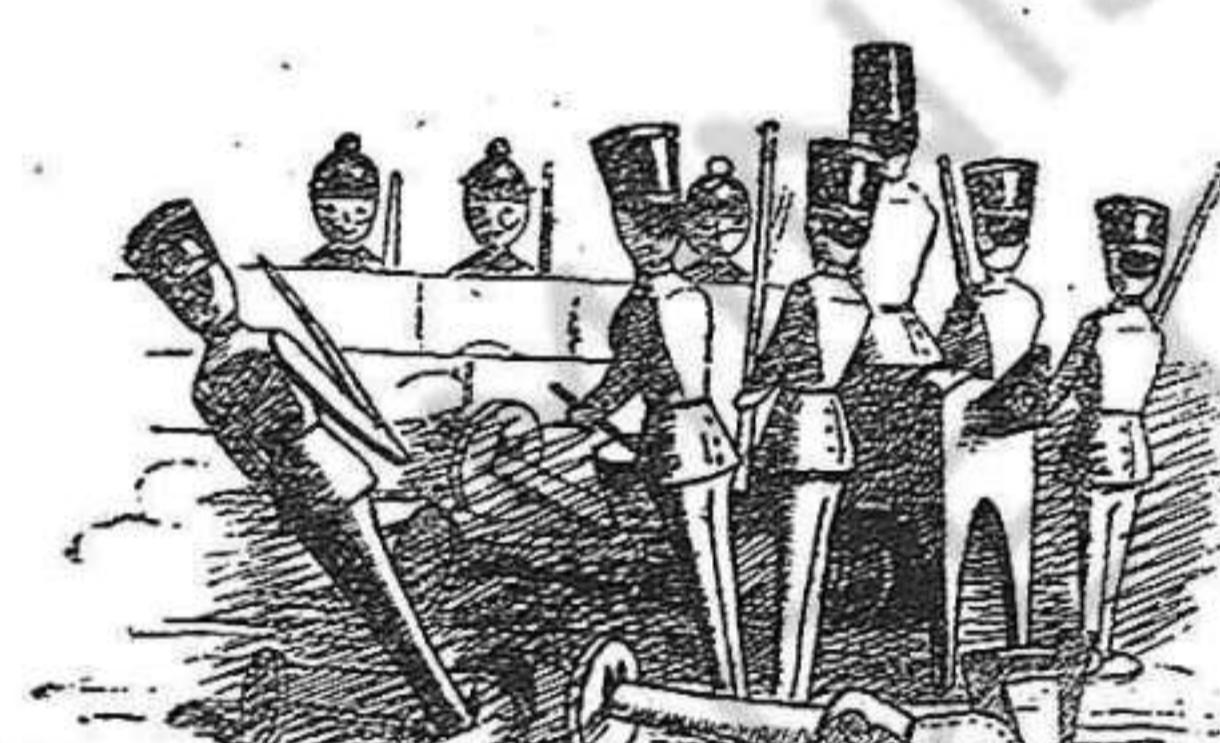
disposats á fer desgracias
y á calar foch y á arrasar,

invadint tota la Fransa
desde Marsella á Ruan.
Es inútil que 'ls francesos
s' esperin parapetats

darrera de las murallas;
las murallas no 'le valdrán,
perque 'ls soldats de la Italia
saben ferir y atacar.
«Després d' una gran batalla,

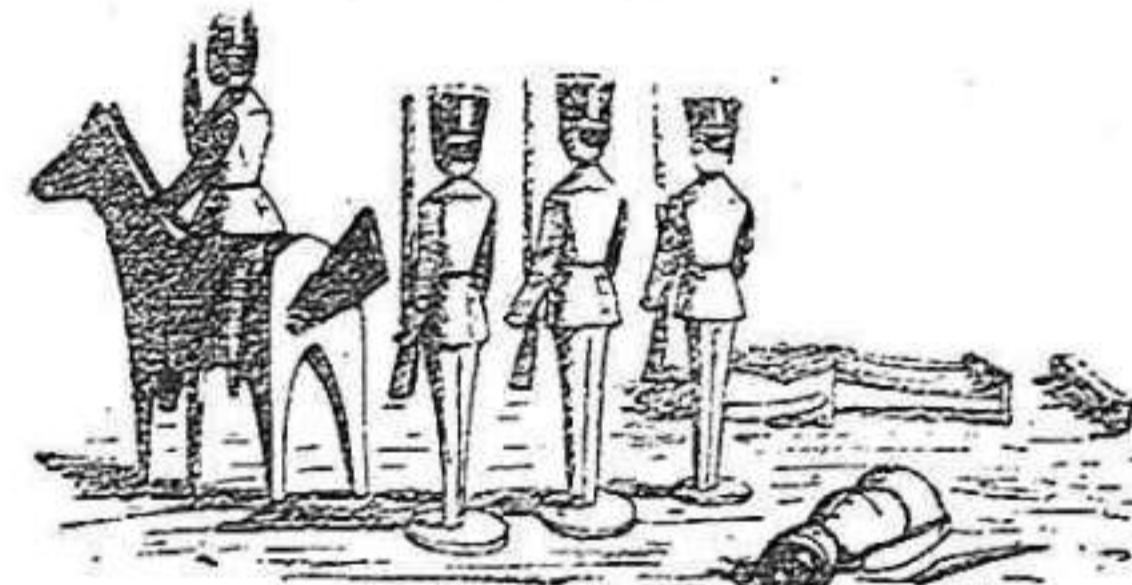
en la qual 'ls italiani
farán los morts á cabassos,

y hont lo mateix general
que dirigeixi als francesos

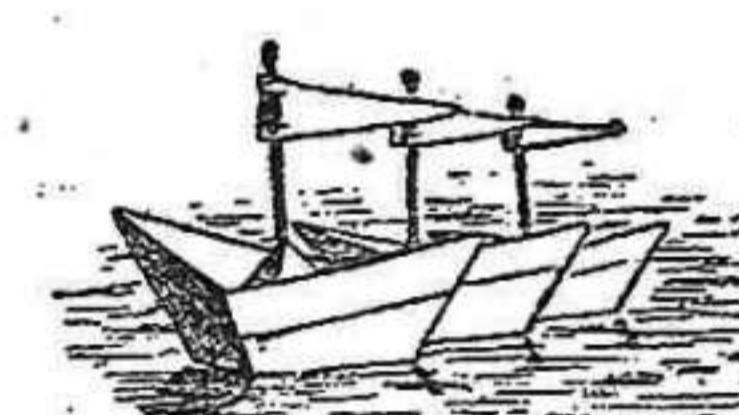
caurá mort del seu caball,
las co'umnas victoriosas
decididas marxaran

á atacar y apoderarse
de la sèva capital.
¡Pobre París! Poch te pènsons
la sort que t' ha reservat

Alà en sos secrets designis!
¡De tú no n' ha de quedar
ni una pedra per memoria;
t' has de veure arruinat,
y 'ls teus jardins y palacios
converllits en pols y fanch!...
Per fi, la esquadra italiana,
navegant sense parar,

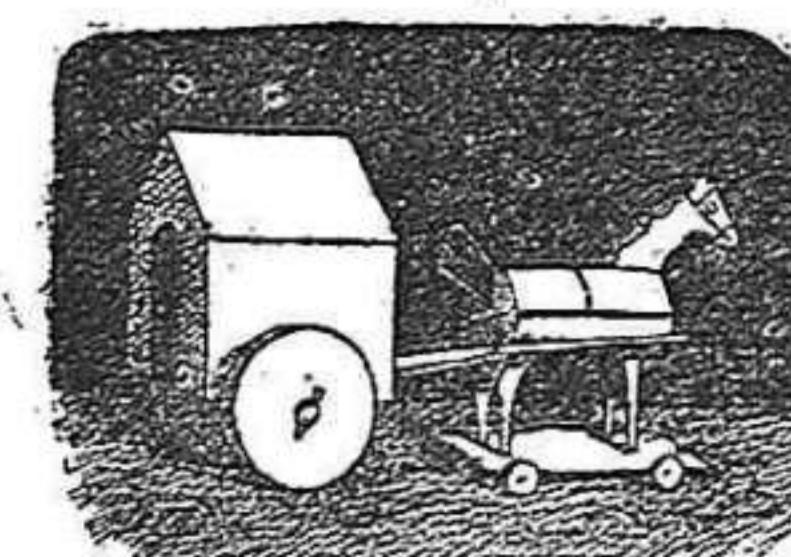

buscará als barcos francesos
y quan 'os haja trobat,
després d' una tunda magna
que 'l mar tenyirá de sanch,
calanthi foch y enfonsantlos

posarà lo punt final
al negre c'stich que á Fransa
vol donar lo gran Alà.

«D' aquest deset de desgracias
sols n' escapará un gabaig,
que en un carro y en nit fesca

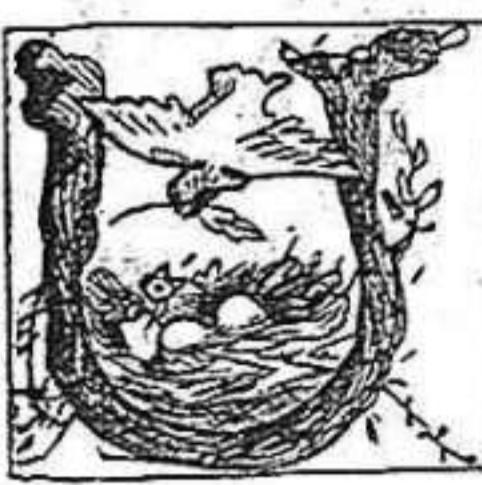
deixarà 'l país volant,
anantse 'n á un' a tre terra
á vendre sabò y crik-craks.»

UN KBUMIR.

LAS ARMAS CONSERVADORAS.

NS dos mesos y mitjó per aquí fá tot just que varen caure 'ls conservadors. Eran forts y poderosos: tenian gran majoria en los Ajuntaments, en las diputacions, en las Corts, y no feyan més que menjá y dir, entre cullarada y cullarada:

—Lo país està ab nosaltres, y qui no 'u vulga creure que probi de fer unes eleccions, que vaja á las urnas y que 'ns derroti.

Algun mal content replicava:—¡Oh! es que las llistas això, que las llistas allò, que hi ha embolichs y trampas, qu' es impossible lutxar....

—Escusas... cavilacions... romansos, respondian los conservadors: las llistas son l' expressió verdadera del cos electoral. No hi ha més cerca que la que crema; no hi ha més llistas que las que serveixen.

Y ho haviam de pendre tal com ho deyan, tal com ho asseguraven, advertint que l' fiscal de imprenta estava encarregat de ferho creure als més incrèduls.

**

Han caygut los conservadors.

S' han mudat alguns ajuntaments, molt pochs, y las llistas han continuat sent las mateixas.

Després de dos mesos y mitjó s' han fet eleccions de regidors.

Y aquellas mateixas llistas, expressió verdadera y exacte del cos electoral, mirall de la voluntat del país, acaban de girarse contra 'ls seus pares, aquí á Barcelona, á Madrid, per tot arreu, ocasionalment conservadors la derrota més gran que han vist los sigles.

Perque, segons diuhens, lo govern fusionista té un 90 per cent dels vots emitits, los demòcrates més de un vuit per cent y 'ls conservadors un dos per cent ab prou feynas.

**

Are digan vostés jahont son las forças del partit conservador, si ni ménos s' han trobat en las llistas qu' ells mateixos ván crear, sense destorbs de ningú? ¿Ahont son aquéstas forças? ¿Son fora de las llistas? Impossible. Si haguessen sigut fora, prou manya s' haurian donat en ficarlas á dintre quan ells tenian medis per ferho.

Donchs si no son fora, ni son dintre jahont son?

Hém de confessar la veritat: de conservadors no n' hi há. Ab dos mesos y mitjó no 's desfá un partit poderós. Los conservadors no han existit més qu' en la imaginació de D. Anton, que ab questa farsa de las eleccions sense electors, y de un partit sense partidaris, ha estat sis anys fent de las sevæs.

**

Are jo 'ls diré un' altra cosa:

Que no toquin las llistas de tal com estan; que treguin á n' en Sagasta del poder, y d' aquí dos mesos, jo convoco eleccions, y vostés mateixos demánin lo que vulguin, en l' intel·ligència que sortirà lo que demanin.

¿Volén Carlos VII? ¿Volén República? ¿Volén la federal? ¿Volén al Moro Muza?

Las llistas son molt dòcils, y no hi ha qu' encaparrarse gaire per fer sortir d' elles lo que 's desitja.

Compostas en gran part de gent que ningú 'ls coneix y de difunts que gosan en pau del etern descans del sepulcre, posadas en mans dels conservadors son conservadoras; posadas en mans dels sagastins son sagastinas; posadas en mans dels krumirs, serian krumirs, y derrotarian als francesos.

Tals son los fruits de la política de 'n Cánovas. Quan era dalt del arbre ell se menjava las nous. Are es à sota, y á pesar de que l' arbre es lo mateix, s' ha de contentar ab las closcas.

**

En vista d' això diguin si ha arribat ó no ha arribat l' hora de una purificació completa de las llistas.

Los fusionistas dirán:—Las hém hagudas de pendre tals com estavan: la lley no permetia altra cosa.

Es veritat, y per aquest motiu, jo no 'ls tiraré en cara que per triunfar hajan fet lo mateix que feyan los conservadors. Ja comprehench y 'm faig càrrec de que si á las llistas no hi ha electors, un ó altre

havia de votar, y aquest un ó altre no havia pas de ferho contra vostés mateixos.

La qüestió no es aquesta, sino saber qu' es lo que farán d' aquí en avant.

Deixarán las mateixas llistas, ab los mateixos vicis, ab las mateixas falsedats, ab los mateixos medis de triunfar á espal·lars de l' opinió y prescindint dels verdaders electors que tenen dret segons lo que la lley disposa, y que no obstant no constan á las llistas?

Si ho fan aixòs no 'ls arrendo la ganancia.

«Jochs de mans, joch de villans» diu l' adagi.

Y aquí, per distreure al públic ja n' hi ha prou ab en Canonje. Are, per escamotejar l' opinió pública, no hi ha ningú que hi tinga dret.

**

Avuy poden passar certas coses, perque siga com vulga, han donat una llissò als conservadors, mantantlos ab las sevæs propias armas.

Are l' gran què fora enterrallos sota l' gran pés de la sincera legalitat.

Elaborin las llistas conforme disposta la lley, Y jo 'ls juro què may més tornarán á alsarsel!

P. K.

El govern ha desestimat la pretensió del marqués de Rives, que pretenia que Espanya se interessés per la coloniació de Port-Breton.

Es a dir, lo govern ha desestimat la tracta de blanxs.

En Cánovas en cambi l' alentava.

Un neo que havia comprat accions de la colònia catòlica apostòlica del célebre Marqués:

—¡M' han bén t' ompt! Ja no valen ni una indul·gencia. Se coneix que gobernan los negres, que no volen la tracta.

Lo govern no tornarà á convocar las Corts per sometre á la sèva aprobació los pressupuestos.

Los conservadors que s' havian fet l' ilusió de moure grans escàndols estan que trinan, y parlan de abús, de tiranía, y de dictadura.

No sembla sino l' època en qu' ells gobernavan.

Los fusionistas se 'ls hi han quedat los destinos

y 'ls hi han deixat las queixas.

Com hi ha mon es divertit!

En Romero Robledo se 'n vá á Antequera y 'ls seus paisans l' hi fan un gran recibiment.

Vostés dirán: ¿Aquest Romero Robledo es potser algun salvador de la moderna Espanya? ¿Es l' apóstol de una idea? ¿Ha inoculat moralitat á la administració, patriotisme á la política? ¿Qué ha fet?

No s' hi trenquin lo cap. Ha sigut la providència del seu poble natal; ha donat destinos als antequerans, ha concedit diners á Antequera del fondo de calamitats públicas.

Al pujar al ministeri, vá agafar la muleta y l' espasa, ab la qual se proposava despachar de una buona á la llibertat, y vá dir á tall de brindis, tirant en l' ayre la monterilla: «Espanya por Antequera.»

Aquesta es la política andalusa.

¡Pobre Espanya!

A Murcia hi ha hagut una nova inundació, que no ha ocasionat més que una desgracia: la mort de 'n Cánovas.

No s' alarmin y 'ls ho esplicaré.

A Murcia elegian diputat á D. Anton. Are bé: s' ha canviat lo govern y 'ls rius del fusionisme s' han desbordat, fins al punt de que tota aquella província ha elegit ajuntaments fusionistes.

**

A D. Anton l' hi succeix el mateix que vá succeir al inventor de la pòlvora: la primera víctima de aquesta composició química vá ser ell mateix.

D. Anton vá inventar lo caciquisme, vá governar per medi del caciquisme, y are l' caciquisme se l' hi tira á sobre.

Quien á hierro mata, á hierro muere.

Per últim lo govern ha fet una cosa ben feta: ha disolt al general Pavía.

Lo general Pavía ha rebut las dimissorius lo dia 3 de Maig.

Lo dia 3 de Maig ha sigut la revenja del 3 de Janer.

**

En substitució de 'n Pavía ha sigut nombrat en Prendergast.

¡Bèn tornat siga á la Capitanía general de Catalunya!

L' un ho feya anar tot á revoltons, l' altre es un caràcter conciliador, amant de Catalunya, y amich sobre tot de la pau y bona armonia.

Lo Papa aconsellà als catòlics italiàs que prengan part en totes las eleccions.

Y 'ls de la Unió catòlica d' Espanya, menos franchs, diu que tractan de separar la religió de la política.

Y 'ls que no son de la Unió catòlica, en lloc de dir á las urnas, més s' estiman dir á las armas.

Ja 'u veuen: n' hi ha per tots los gustos. Menos pèl meu.

Los nihilistes continuan fent de las sevæs.

Dias endarrera Bismarck va rebre una comunicació advertintli que s' abstingui d' entendre's ab lo govern de Russia, perque d' altra manera 'ls nihilistes se veurán obligats á tractar com a còmplice del Czar.

Ja es sapigut que 'ls nihilistes son d' aquells que amenassan y pegan.

Escoltem á un periódich fusionista:

«Lo partit lliberal dinàstich s' ha constituit en muralla del trono y campeó del rey, y morirà al peu de las gradas del sólio real defensant la venerada institució de la monarquia liberal y parlamentaria de D. Alfonso XII, si tal extrem fos necessari.»

Bertroldo no trobava cap arbre prou á propòsit perque l' penjessin; ells en canbi ja han trobat ahont han de morir.

**

Un recort.

En las passades Corts, parlant en Sagasta del fet de Sagunto y referintse al general Martinez Campos, va dir:

«Si llavors l' haguessem arreplegat, l' hauríam fusellat.»

En Martinez Campos va riure's de aquesta bravata.

Nosaltres també 'ns rihém de totes las bravatas.

Un espanyol que viu als Estats Units ha inventat una màquina de calcular.

Per més que calculi, aquesta màquina es incaçada de calcular quin dia tornarà á pujar en Cánovas.

LA VEU DELS CORRESPONSALS —A la sagristia de l' iglesia de Liñola (Lleida) dias endarrera se sentian grans plors. Varies devotas que s' trobaven al temple, van entrar en aquella dependència, veient al vicari qu' estava donant una gran pallissa á un escolà, per no sabem quina entremaliadura que havia comès. La mare del noi se trobava allí, y va tenir un trastorn tant gran que va abortar.—Ja 'u veuen: la religió tot es dulsura; pero hi ha vicaris, que més que religiosos semblan cabos de realistes.

Extracto de un sermó predicat pèl rector del Vendrell: «Antiguament los que s' abstenian de confessar y combregar eran nombrats un per un de desde la troba per son nom propi. Dirán alguns: Això succeix en temps de l' Inquisició; pero jo d' Inquisició 'n voldiria una cada cap de carrer.» Viva l' rumbo y l' abundància!

Ja fà temps que á l' iglesia de l' Hospitalat ab l' excusa de ferhi obrars s' están verificant rifas de sants, sense permís de la Autoritat corresponent, ni donar comptes á ningú del resultat de aquest negoci. Quants n' hi há que necessitant diners, son capassos de rifar-se tots los sants del cel!

POLÍTICA Á LA MENUDA.

(DIÁLECH SEMI-HISTÓRIC.)

(La escena en un cel-obert: dues veïnades dels alts miran per dos finestrals guarnits d' un dosser de vert)

—Encara, donya Maria? No treballi tant, no cusi.

—Ca! Estava llegint lo Brusi; la costum de cada dia.

—Ah! ¿Qué diu, què diu de bò? Ara déu estar cremat perque tot s' ha capgitat.

—Ell estar cremat per xó? Com que sab que aquestas lluixes poch á poch han de morir, y ell guanyará, al cap y al fi...

—Ell? Pobret! Somia truytas. Mentre ho vulgan los nostres la libertat durarà, y aquest Brusi 'n menjá y fins per postres.

—Ayre, donya Salvador!

Sembla que parla ab molt fuet
perque son al candeler.

—Y es natural! Si senyora;
faig lo que feyan vostés,
aqueell temps que gobernavan,
quan veia que ja tornavan
á anar frares pe 'is carrés.

—Ja ho crech que alló la ofenia!

¡com qu' eran gent tan perversa...

—Bé, bé, mudém de conversa
que aixó s' embolicaria.

—Per qué? —Perque si 'm pòsava
á dir vritats com lo puny,

arribaríam molt lluny,

y aixó ja sab com s' acaba.

—Caramba! ¡quin espinguet!

qué potser fa liberal

parla aixís ab tó ben alt?

—Si senyora, sí, ben net.

—Com que ha pescat un empleo
d' aquells bons pe 'l seu Bátista,

un... que vol ser progressista!

—Sí, y val més s' aixó que neo.

¿Que 's creu que 'l meu home fá

com lo seu, que tot lo dia

no 's mou de la sagristía?

—Y si 'l meu fá aixó gqué hi há?

—Hi há que aixís volen fer creure

que tenen molta virtut;

y si 's mira bè iencúit!

tot ho fan per ferse veure.

—Més valdria que callés

y que no 'm busqués la llengua

—Dígi, no ho tingui per menua.

—No, no 'm vull allargà més.

—Perque no sab lo que 's diu.

—Calli, calli, sedassera:

¿no vêu que tothom s' entera

del modo que vosté viu?

—¿Qué voi dí ab aixó, llenguda?

—Vull dir que mentres vosté

mou tanta gresca per ré

tota armada y resoluda,

y crida y parla tant alt

que fá aixás y que fá aixís,

no fa res y té 'l seu pis

brut lo mateix que un corral.

—Mírin qui parla, pobret!

¿vosté dir ne aixó? —Sí, aixó.

—¿Vosté més neta que jó?

—Sí, senyora, sí, més neta.

—Lenguda l' hi torno á dí!

—Vaja, calli, trapassera.

—Vosté ha de callà, embuster!

—Deixada! —Sach de ver!

—Aném, agafi l' escombra

y neteji un xich —Ja, ja!

—Vigil i més lo sopá!

—Condemnada! —Mala sombra!

(L' eco de las véus se pert

y un cert perfum de cremat

que 's desprén del estofat

s' escampa pe 'l cèl-obert.)

C. GUMA.

L dimecres pròxim publicaré una Campana extraordinaria alusiva al pàs del carril per lo carrer de Aragó.

Serà un número extraordinari, no sols pél dia de sortir, sino per la calitat dels treballs que contindrà, entre 'ls quals hi figura en primer terme l' anea del enllàs, feta per un grupat d' escriptors de bon humor y dibuixada per Apelles Mestres.

Por lo tant, are ja 'u saben.

Si haguéssim de descriure las eleccions municipals de Barcelona, no tindriam prou espay en tot un número de la *Campana de Gracia*.

Aquí ván un parell d' exemples:

En una de las seccions del colegi 10, se presenta á votar un fulano ab una cédula extesa á nom de un tal Joseph Gualdo y Arts.

Sorpresa de un dels secretaris de la mesa:

—Alto! diu: aquest Joseph Gualdo es lo meu pare, que fá quatre anys qu'es mort.

Lo president, com si no sentís res: —Voto del ciudatano José Gualdo y Arts.

Ja 'u veuen: las eleccions espanyolas tenen aixó. Fan sortir als morts del sepulcre, tant trasmutats que ni 'ls seus mateixos fills arriban á coneixe's.

Pél colegi octau s' hi presentaven alguns regi-

dors del antich Ajuntament, y feya la guardia l' ex-regidor Sr. Font.

Al compareixe un elector, vá dir aquest senyor:

—No pot votar, es municipal.

Sr. Font, soch municipal y contribuyent, y consti que pago més contribució que no pas vosté 'l dia que 'ls municipals varem elegirlo.

**

Un altre cas pél mateix istil.

—Aquest senyor municipal:

—¿Y qué?

—Que no vota.

—Que yotaré. ¡Ay, ay! Per elegirlo á vosté vaig votar set vegadas, y are no podré votar ni una?

En lo colegi 6 estava vacant un puesto per las minorías, y 'l primer dia de las eleccions vá presentarse un taberner.

L' endemà vá compareixe un tocinaire que ha sortit elegit.

De modo qu' en la lutxa de la *flexera* y la *triquina*, vá guanyar la *triquina*.

En alguns pobles no s' han exposat las llistas electorals en públic.

—¿Y qué? deya 'l secretari, castellá per més senyars: allí donde faltan las *listas* aparecen los *listos*.

Los krumirs enen la costum de tallar lo cap als seus enemics.

A un periodista qu' era molt lleig, l' hi deya un compai y:

—Apa, no, vésten cap á Túnez: no trobarás al mon una occasió més bona de ferte tallar lo cap, que á tu mateix déu ferte fàstich.

Un periódich conservador diu que als demòcratas se 'ns han donat massa alas.

No deu ser això lo qu' ell vol dir.

Lo qu' ell vol dir ¡pobret! es que als conservadors los han plumat una mica massa.

A Antequera, pàtria del may prou célebre y alabat Romero Robledo, hi funciona ab tota la perfecció possible una partida de la porra.

Aixís son los conservadors. Després de haver donat tantas castanyas al seu país, are s' entrenen donant garrotadas als seus paisans.

Avants eran húsars y feyan servir lo sabre; are s' han tornat carreters y fán servir la vara... y renegan com á carreters.

L' administrador de rentas de Sant Vicens de Alcántara ha tocat pirandò emportantse'n cinqu mil duros.

Comentari de un periódich ministerial: —Era conservador.

Comentari nostre: —Ja véurán vostés, com ab la facilitat ab que 's fonderá, semblará fusionista.

En varios punts d' Espanya, ab motiu de las eleccions hi ha hagut trompadas y ferits.

A Soz (Corunya) vá enfonsarre 'l sostre del col·legi electoral, causantse no pocas desgracias.

Me sembla á mí que no será difícil que ab lo temps trobem pobres descalabrats pels carrers dihen:

—Per un pobre ferí en las lutxas electorals, un bossinet de caritat.

Los federals de Valencia diu que preparan per en Pi y Margall un dinar al qual hi assistirán 5,000 personas.

Un dinar mònstruo diuhen los organisadors d' aquesta festa.

Es á dir, un dinar qu' en Cánovas sol se 'l menjaria.

Per un dinar mònstruo, un idem.

En una conferencia libre-cambista de D. Gabriel Rodriguez, vá dir que 'l industria llanera contribueix á las cargas del Estat ab 321.000 pessetas.

«Mentre que nosaltres los advocats, vá anyadir, contribuim ab 530.000.»

Aixó vol dir que s' ha de matar la industria llanera y s' ha de protegir l' industria dels plets.

Es á dir: s' ha de matar l' industria que 'ns vesteix y s' ha de protegir l' industria que 'ns despulla.

A casa de un metje:

—Lo senyor doctor?

—Està ocupat.

—Escolti: ¿quina hora es la millor per trobarlo sol?

—L' hora millor per trebarlo sense que ningú 's destorbi, es l' hora de la consulta.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA 1. — Mantellinas.

2. ID. 2. — Semestre.

3. ENDAVINALLA. — Opera.

4. COMBINACIÓ NUMÉRICA. — 6 8 9 4

9 4 6 8

4 9 8 6

8 6 4 9

6. GEROGLIFICH. — Com més un riu es menos viv. Han endavinat totes las solucions los ciutadans Estirabech, Q. Roig, Tintorer de la Fontana y Marana; 4 Nicodemus y Quico de Barbará; 3 Un noy de profit y Massa-Net; 2 Convidat y 1 no més Barrim-Barram y J. M. S.

XARADAS.

I.

Ha causat tot á la tres un hu-dos fá poch sortit y que ataca al seu marit ab passió, casi en excés.

PAU SALA.

II.

Dos-tres de nit y pluvia, y venint jo de total vaig topá ab un hu tant alt que fins de vista s' perdia.

QUIMETA ROIG.

MUDANSA.

Qui sab si es tot, tot ó tot aquest total de terreno! Si ho sabéu tot lo favor de dirho aviat al Sereno.

UN RECOLETO.

ROMBO.

Ompir los punts ab lletras que llegidas vertical y horizontalment dongan la primera ratlla una lletra, la segona un utensili de taula, la tercera un arbre fruitier, la quarta un riu y la quinta un altre lletra.

T. Y LL. PASTERNA.

GEROGLIFICH.

Qui Qui

¡Atras!

L
T
t t t t t t t t

MORENO ANDALÚS.

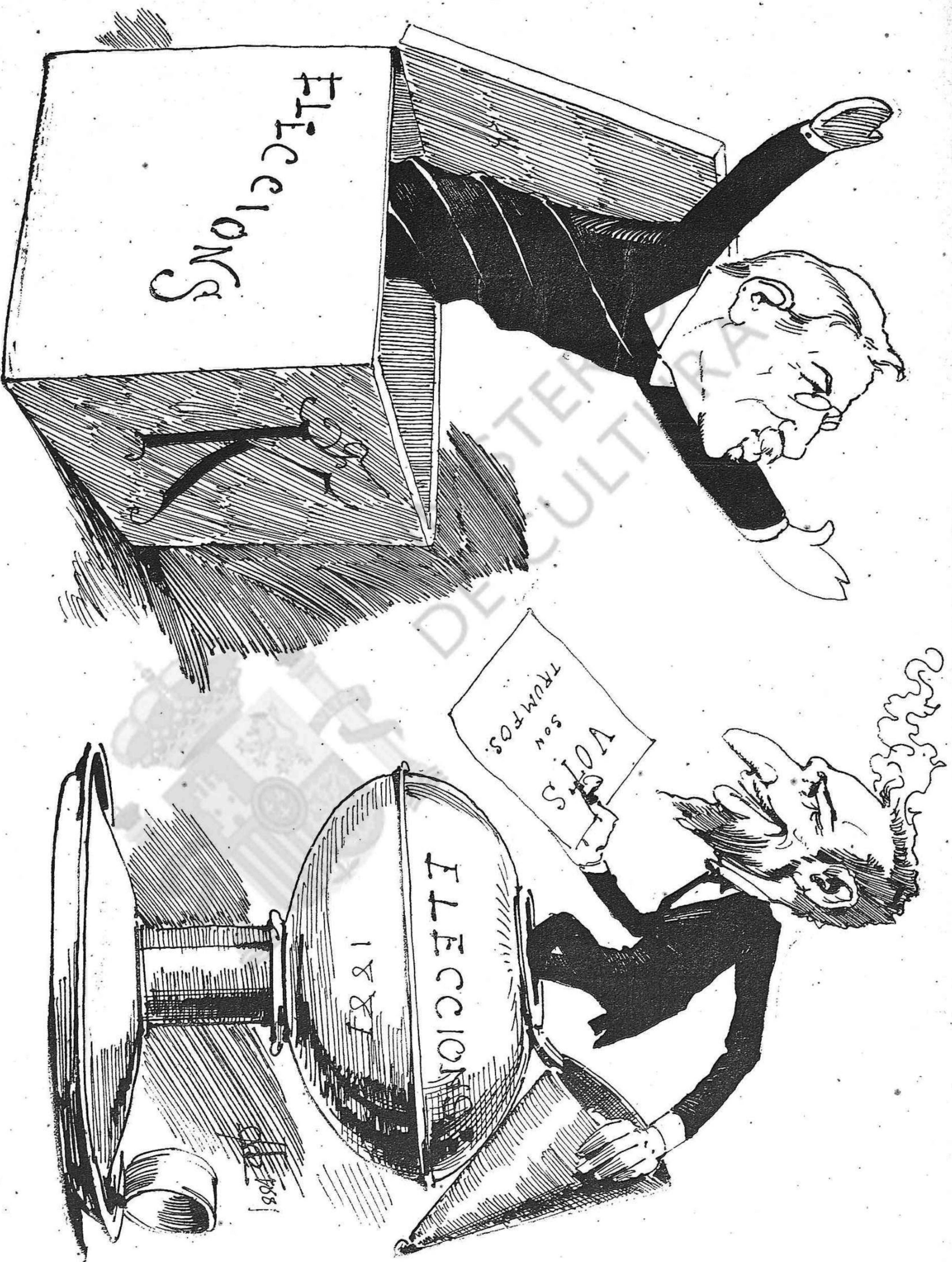
CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Han enviat xaradas ó endavinallas dignas d' insertarse 'ls ciutadans Q. Roig, J. Escofet, J. M. S., Titella, Anton de l' Orga, Campanero y Sacristan y Llorot de la Fontana.

Las demés que no 's mencionan no 'ns serveixen, com y tampoc lo qu' envian los ciutadans Tintorer de la Fontana, Un frare nou, Manel de Vilanova, Músich sí, músich no, J. Miret, P. Mas y Mas, Meritort y C. A., Pau Marengas, P. Juan y Pi, E. Sesor, Un Badal, y E. Rosés.

Ciutadá J. Nif: Publicarén creu, quadrat y logogrifo. —Míster Johnson: Idem un epígrama. —Juje de pau: Idem dos trencacloscas. —Xolada de Reus: Idem lo rombo y 'l ters. —Rata d' escritori: Vosté es massa generós: la lletra que 'ns' envia pot trasmütrala al rector de la parroquia per ferne dir bé per la seva anima. —Pepeta: Té molta rahó

MISTERIS ELECTORALS.

—Vaja Antonet, tornate'n à la capsà.
—Naturalment, com que les llistas son tant enredadas!....
—Tú las vás fer, noy maco.